

09 Geleide wandeling

De techniek

De ontwerpers, projectleider of beleidsverantwoordelijken **wandelen door het projectgebied en leggen hun ontwerpideeën of plannen ter plaatse uit**, aan de hand van kaartmateriaal, perspectieftekeningen, sfeerschetsen of digitale 3D-simulaties. Bij elke bezochte locatie is er ruimte voor feed-back en reacties van kinderen. Deze techniek kan toegepast worden in de **fases van toetsing van een voorontwerp of ontwerp**. Bij voorkeur gebeurt dit **in de vroege ontwerpfase**, wanneer er nog geen afgewerkt plan is, maar wel ontwerpconcepten, eerste schetsen of ontwerpideeën.

Ontwerpster stelt op het terrein een 'praatplan' voor aan kinderen (11)

Aanpak

1. Voorbereiding

Wanneer de inspraakbegeleider zelf de rondleiding zal doen, zal die zich vooraf goed moeten inwerken en de plannen goed moeten beheersen. **Het is dan ook aan te raden dat ontwerpers, projectleiders of beleidsverantwoordelijken zélf hun plannen komen voorstellen. In dat geval worden ze toch best ondersteund door een inspraakbegeleider**, want soms voelen ze zich wat onzeker om hun plan aan kinderen te moeten uitleggen.

In een **gesprek vooraf** (dit kan eventueel ook telefonisch) kan samen worden bepaald welke planelementen ze expliciet zullen toelichten. Het zal gaan om:

- de globale opdeling in zones.
- detaillering van de zones die het meest relevant zijn voor kinderen.

Op basis daarvan kan besloten worden dat de ontwerper nog extra sfeerschetsen en perspectieftekeningen uitwerkt.

Het belangrijkste is dat de **sleutelfiguren zich gesteund voelen door de inspraakbegeleider**.

Er kan bijvoorbeeld worden afgesproken:

- dat de inspraakbegeleider de in- en uitleiding geeft.
- dat de inspraakbegeleider vragen stelt, tussenkomt of verduidelijkt, indien hij/zij vermoedt dat kinderen iets niet zouden begrijpen.

- dat de inspraakbegeleider het interactieve deel van de sessie op zich neemt (eventueel door ook andere technieken in te zetten: bijv. 'Involbladen', 'Reuzenkaart', 'Plan uitzetten op het terrein', enz.)

In feestelijke contexten (bijv. buurt- of wijkfeest) is voorafgaande **communicatie** over de activiteit heel belangrijk. Zorg ervoor dat je in de officiële aankondigingen of in het programma(boek) opgenomen bent, eventueel ook met voorinschrijving. Dit schept ook vertrouwen bij de ouders. Enkele belangrijke inhoudelijke elementen voor de communicatie:

- Uitleggen van het opzet: nl. dat kinderen zullen worden bevraagd (en dus niet de ouders), over welke ruimte het gaat (en het belang ervan voor kinderen), ...
- De starturen voor de wandeling
- De minimumleeftijd van de kinderen
- Of ouders al dan niet bij hun kinderen kunnen/moeten blijven
- ...

2. De sessie uitvoeren

Net als bij andere technieken is een **goede in- en uitleiding over het beleidskader** noodzakelijk (zie ook: Deel 1: Richtlijn 5).

Binnen een **'feestsetting'** is het minder gemakkelijk om een rondleiding met een groep kinderen te organiseren, tenzij er een programmaboekje is met inschrijvingsverplichting. Wanneer er vooraf geen uitgebreide verspreiding is van het programma,

kan je wachten tot er voldoende aantal kinderen zijn voor een wijkwandeling. Reken dan niet op grote groepen. Maak goede afspraken met de ouders. Het gemakkelijkste is om de ouders te laten meegaan, maar aan te geven dat ze zich eerder op de achtergrond moeten houden, omdat je vooral de kinderen zelf aan het woord wil laten.

De opbouw van de sessie spreekt voor zich en zal de **logica van de rondleiding** volgen. Bij elke 'halteplaats' zijn er twee onderdelen:

1: Uitleg bij het plan door de ontwerpers, projectleider of beleidsverantwoordelijken:

Hiervoor gelden de richtlijnen zoals vermeld Deel 1: Richtlijn 6: 'Leg alles zo duidelijk mogelijk uit'.

2: Feed-back en reacties van kinderen:

Bespreek de ontwerpideeën aan de hand van de 'Vier kernvragen om te stellen bij de toetsing van een (voor)ontwerp' (zie ook Deel 1: Richtlijn 7 voor varianten en deelvragen):

- *Wat is er goed in het plan?*
- *Wat is er niet goed in het plan? Wat kan beter? Is er iets dat moet veranderen?*
- *Zijn er nog andere dingen die in het plan moeten? Wat kan anders? Hoe kan het anders?*
- *Wat moet er zeker veranderen?*

Deze bespreking kan via een collectief gesprek of via een invulblad. Meestal is het aangewezen om dit interactieve deel door de inspraakbegeleider te laten modereren. Die kan zich doorgaans neutraler of kritischer opstellen dan de ontwerpers. Kinderen hoeven zich op die manier ook niet rechtstreeks tot de ontwerper

te richten, wat het gemakkelijker maakt om eventueel tegen de ideeën van de ontwerper in te gaan. Om die reden kan men in bepaalde gevallen ook met invulbladen werken. Het nadeel bij invulbladen is dat er weinig interactie zal zijn met de ontwerpers.

3. Gegevensverwerking en verslag

Dit verslag zal bestaan uit een **reeks van opmerkingen** van kinderen.

Er zijn verschillende mogelijkheden om die te **ordenen** en om het verslag te structureren:

- Onderscheid tussen kwaliteiten en knelpunten in het plan.
- Opmerkingen bundelen per deelzone
- Opmerkingen per ontwerpidee of ontwerp-element.

Er wordt best ook een **synthesekaart 'evaluatie van het (voor)ontwerp'** opgemaakt.

(Zie ook : Deel 1: Richtlijn 9: 'Maak werk van gegevensverwerking en een visueel syntheseverslag'.)

Wanneer de 'geleide wandeling' inzetten?

Tijdstip in proces	<ul style="list-style-type: none"> - In de vroege voorontwerpfase: evaluatie van bestaande toestand, toetsing van eerste ontwerpideeën - Bij toetsing van een voorontwerp - Bij toetsing van een ontwerp
Type ruimtelijk project	Toepasbaar voor verschillende types ruimtelijke projecten.
Type publiek en setting	<ul style="list-style-type: none"> - De techniek is toepasbaar in vele settings en met vele types kinderen. - In een schoolse setting (bijv. school, kunstacademie) is de organisatie gemakkelijker, maar ook in vrijetijdscontext (bijv. jeugdbeweging) is toepassing mogelijk. - Binnen een 'feestsetting' is dit minder gemakkelijk te organiseren, tenzij met intensieve communicatie en voorafgaande inschrijvingen. Reken in dit geval ook niet op grote groepen deelnemers.
Locatie	Op het terrein
Aantal begeleiders	<ul style="list-style-type: none"> - Een sessie is mogelijk met 1 begeleider voor een 25-tal kinderen. - Er is echter best ook een observator aanwezig, die alle uitspraken van kinderen noteert. - Eén of meerdere bijkomende begeleiders zijn geen overbodige luxe.
Tijdsduur	<ul style="list-style-type: none"> - Voorbereiding: ca. een halve dag. - Uitvoering sessie: ca. 1u (meer indien een heel groot gebied) - Opmaak verslag: Min. een halve dag voor de verwerking van 1 sessie. De opmaak van een syntheseskaart kan een halve dag extra betekenen.
Benodigde materialen en budget	<ul style="list-style-type: none"> - (Kleuren)prints - (Draagbare microfoon indien een grote groep).
Combineerbaar met...	<ul style="list-style-type: none"> - Zeer goed combineerbaar met vrijwel alle andere technieken. - Ideaal als overgang van terreinverkenning naar meer ontwerpgerichte technieken, zoals 'Binnen- en Buitenmaquettes', 'Collages', ...